

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/551/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214223403
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214223403.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Wüstenrot poisťovňa, a.s. so sídlom Bratislava, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, zastúpeného Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom so sídlom Bratislava, Michalská 9, proti žalovanému: N. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. N., Q. XXX, o zaplatenie 88,67 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo 7. júla 2015 č. k. 13C/35/2015-31, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu o zaplatenie 88,67 eura s príslušenstvom zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Právne vec odôvodnil s poukazom na ust. § 101 ods. 2, § 110 ods. 3, § 796 ods. 1, § 801 ods. 25, § 803 ods. 1, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Dospel k záveru, že žalobca odvodzuje svoj nárok z poistnej zmluvy, so začiatkom poistenia od 01. 04. 2011, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, keďže žalovaný pri uzatváraní poistnej zmluvy bol v postavení spotrebiteľa a z činnosti súdu je známe, že žalobca mal aj v čase uzatvárania uvedenej poistnej zmluvy so žalovaným v predmete činnosti poisťovaciu činnosť v oblasti životného a neživotného poistenia vrátane pripoistení. S poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. prihliadol na premlčanie žalobcom uplatneného nároku na poistné do zániku poistenia, teda do 13. 09. 2011. Dôvodil, že ak v danom prípade došlo k zániku poistenia dňom 13. 09. 2011, ako to oznamoval žalobca žalovanému vo svojom podaní z 21. 09. 2011, nepochybne do doručenia žalobného návrhu súdu dňa 29. 12. 2014 uplynula trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ (vzhľadom na spotrebiteľský charakter záväzku žalovaného) na zaplatenie poistného z predmetného EURO poistenia vyčísleného žalobcom vo výške 88,67 eura za dobu do zániku poistenia. Uplynutím troch rokov odo dňa splatnosti poistného za obdobie od 01. 05. 2011 do 13. 09. 2011, teda najneskôr od 01. 09. 2011 (vzhľadom na mesačnú periodicitu platenia poistného a splatnosť prvého poistného po uzavretí poistnej zmluvy - 01. 04. 2011), nepochybne do doručenia žalobného návrhu uplynula žalobcovi trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ odo dňa, keď sa právo z poistenia mohlo vykonať po prvý raz, a tak súd ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z.), ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou z dôvodu jeho premlčania. Povinnosť platiť úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 OZ za omeškanie s plnením peňažného dlhu nevzniká samostatne, za každý deň trvania omeškania, ale je príslušenstvom hlavného záväzku (§ 121 ods. 3 OZ), a preto pre povinnosť platiť úroky z omeškania sú rozhodujúce okolnosti, ktoré nastali v dobe, kedy došlo k omeškaniu so splnením hlavného záväzku. Povinnosť platiť úroky z omeškania vzniká jednorázovo v deň, v ktorý sa dlžník ocitol v omeškaní so

splnením hlavného záväzku a týmto dňom začína plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie úroku z omeškania ako celku. Výrok o trovách odôvodnil v zmysle § 142 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a ani si žiadnu ich náhradu podľa § 151 ods. 1 OSP neuplatnil.

Žalobca napadol rozsudok v zákonnej lehote odvolaním, domáhajúc sa jeho zmeny podľa § 220 OSP a vyhovenia žaloby v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Namietol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 odsek 2 písmeno f/ OSP). Nesúhlasil s aplikáciou ustanovenia § 5b zákona číslo 250/2007 Z. z. O ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo prijaté novelou zákona č. 102/2014 Z. z. nadobudnutou účinnosť dňom 13. 06. 2014 (správne 01. 05. 2014) a poukázal na ustanovenie § 29c predmetnej novely. Toto prechodné ustanovenie žiadnym spôsobom nerieši použitie ustanovenia § 5b na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosťou novely. Ďalej uviedol, že úmyslom zákonodarcu nebolo uplatniť postup podľa ustanovenia § 5b aj na právne vzťahy vzniknuté pred 13. júnom 2014. Ďalej uviedol, že právny vzťah účastníkov konania bol založený poisťnou zmluvou zo dňa 10. 03. 2011 a k zániku poistenia došlo 14. 10. 2011 pred účinnosťou novely zákona číslo 250/2007 Z. z. Ďalej nesúhlasil s aplikáciou ustanovenia § 100 odsek 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, ktoré mal prvostupňový súd aplikovať na danú vec, pretože zo strany žalovaného nedošlo k vznieseniu námietky premlčania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP), a že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 OSP) a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Ustanovením § 219 ods. 2 OSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Uvedené ustanovenie zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP). Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvého stupňa uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 219 ods. 2 OSP). Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvého stupňa a k námietkam uvedeným v odvolaní žalobcu odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je dostatočne odôvodnené a tým aj preskúmateľné.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd sumarizuje, že žalobca sa svojho nároku na zaplatenie sumy 88,67 eura s 9,25% úrokom z omeškania ročne od 14. 09. 2011 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania domáhal na tom skutkovom základe, že so žalovaným uzavrel poistnú zmluvu s účinnosťou od 01. 04. 2011. Poistná zmluva zanikla dňa 13. 09. 2011 z dôvodu nezaplatenia poistného a žalobcovi podľa § 801 ods. 2 OZ vznikol nárok na poistné ku dňu, keď poistenie zaniklo.

Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Na potvrdenie záverov súdu prvého stupňa, k dôvodom odvolania žalobcu, k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci - k aplikácii ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa odvolací súd uvádza, že sporom dotknutá zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, Smernicu rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a Zákon o ochrane spotrebiteľa ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Nepochybne je totiž zmluvou typovou, uzatvorenou medzi žalobcom, ktorý bol podnikateľom, s predmetom konania, ktorý sa týkal jeho podnikateľskej činnosti (dodávateľ) a žalovaným ako spotrebiteľom, ktorý nemá možnosť jej predformulovaný obsah ovplyvniť a teda pri vzájomnej kontraktácii bola zjavná faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Za danej situácie tak na právne vzťahy účastníkov konania je dôvodné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj pokiaľ ide o posúdenie premlčania. Súd prvého stupňa v danom prípade takto postupoval, vzal na zreteľ ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. keďže ako „orgán rozhodujúci o nárokoch za spotrebiteľské zmluvy“ bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod brániaci priznaniu plnenia požadovaného návrhom a zohľadnil i ust. § 52 ods. 2 vetu tretiu OZ, účinnú od 01. 05. 2014. Zákom č. 102/2014 Z. z. pod bodom 11, čl. VIII bol do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zavedený nový § 5b, pričom ide nepochybne o legislatívne vyjadrenie princípu ochrany slabšej strany, in concreto spotrebiteľa v právnych vzťahoch. Tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014, a zákonodarca nestanovil žiadne intertemporálne pravidlá. Inými slovami, okrem údajá o účinnosti novej právnej úpravy absentujú pravidlá koexistencie starej a novej právnej úpravy. Môže preto vzniknúť otázka, či sa nová právna úprava obsiahnutá (okrem iného) v spomínanom ustanovení § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa má aplikovať aj na vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy.

Celkové nastavenie spoločenských procesov v oblasti ochrany spotrebiteľa je nepochybné. Smeruje k maximalizácii ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany v právnych vzťahoch. Pomerne jasným a nepochybným sa javí úmysel zákonodarcu i zákona a výklad konkrétneho ustanovenia je tak len derivátom elementárneho pravidla, že každá právna norma sa má vykladať na prospech toho, na ochranu ktorého je primárne určená. Výklad tejto normy môže byť výkladom buď „in dubio mitius“ (v pochybnostiach miernejšie, teda „právnoochrane“ vo vzťahu k adresátovi tejto ochrany), alebo výkladom iným, ktorý by ale priznával adresátovi právnej ochrany menej práv, ako bolo „v úmysle“. Pri rozdielnej interpretácii tak v tomto svetle treba dať prednosť výkladu „právno-ochrannému“, ak je to z celkového kontextu nepochybné.

Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedeného výkladu sa stotožňuje so súdom prvého stupňa potiaľ, pokiaľ v právnom posúdení danej právnej veci aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov /v znení účinnom od 1. mája 2014/, účinného v čase napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. Navyše, podľa znenia ustanovenia § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 1. apríla 2015) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce

právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (účinného od 1. mája 2014) a § 52 ods. 2 OZ (účinného od 1. apríla 2015) a po ich zohľadnení a po zohľadnení právnych predpisov, ktorých sú súčasťou a ktoré nemajú prechodné ustanovenia, je potrebné prijať ten právny záver, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom, pričom je potrebné posudzovať plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. V tomto smere odvolací súd poukazuje napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 12/2014 zo dňa 21. apríla 2015.

Odvolací súd dodáva, že ak je v praxi výkladovo ustálené, že v prípade § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sa jedná o normu procesnú, a zároveň ak zákonodarcu nestanovil osobitný právny (intertemporálny) režim pre túto situáciu, platí pravidlo okamžitej aplikability. Z uvedeného vyplýva že súd má prihliadať na premlčanie práva ex officio vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich hypotéze tejto právnej normy.

Podľa § 100 ods. 1 OZ sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Na základe uvedeného je nesporné, že v danej právnej veci platí všeobecná premlčacia doba v dĺžke troch rokov podľa ustanovenia § 101 OZ, na ktorú súd prvého stupňa správne prihliadol v zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať, teda uplatniť po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde, t.j. keď je actio nata. Actio nata nastáva vo väčšine prípadov splatnosťou dlhu, t. j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením.

V danej veci súd prvého stupňa správne ustálil, že danom prípade došlo k zániku poistenia dňa 13. 09. 2011, ako to oznamoval žalobca žalovanému vo svojom podaní z 21. 09. 2011, nepochybne uplynutím troch rokov odo dňa splatnosti poistného za obdobie od 01. 05. 2011 do 13. 09. 2011, do doručenia žalobného návrhu dňa 29. 12. 2014 uplynula žalobcovi trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ odo dňa, keď sa právo z poistenia mohlo vykonať po prvý raz, preto súd prvého stupňa správne žalobu zamietol.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, pričom v ďalšom už len poukazuje na zdôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa bez toho, aby opakoval výsledky vykonaného dokazovania (§ 219 ods. 2 OSP).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1, 2 a § 151 ods.1 veta prvá OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania, lebo takýto návrh nepodal a ani mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.